

Sázava

Kraj: Středočeský

Správní obvod: Benešov

Nadmořská výška: 312 m n. m.

Počet obyvatel: 3 568

Adresa URL: www.mestosazava.cz

Okres: Benešov

GPS souřadnice: 49.871644N, 14.896737E

První pís. zmínka: 1053 (971 let)

PSČ: 285 06

Památky a zajímavosti Sázava

Dominantou města je kulturní památka Sázavský klášter, později přestavěný na zámek, který leží nad řekou Sázava. Nejstarší zmínky o klášteře sahají do roku 1032. U jeho zrodu stáli kníže Oldřich a svatý Prokop, tehdy poustevník, kolem něhož se zde tvořila skupina následovníků již asi od roku 1009. Kníže Oldřich v roce 1032 tuto komunitu povýšil na benediktinský klášter. Sázavský klášter je považován za středisko slovanské vzdělanosti. Jeho zakladatel, Prokop (za svatého prohlášen v roce 1204) se snažil rozvíjet a uchovat cyrilometodějskou tradici. Hovoří o něm latinská legenda o svatém Prokopu, v níž se objevuje téma zápasu české a německé kultury. Významnou roli hrály styky Sázavského kláštera s Kyjevskou Rusí.

Podle legendy, která hovoří o založení kláštera na Sázavě, Prokop nabídl knížeti Oldřichovi vodu, která se proměnila ve víno. Za tento čin pomohl kníže Prokopovi založit tento klášter.

V jedenáctém století byl klášter středem staroslověnské liturgie, ale již v roce 1096 byli mniši ze Sázavského kláštera definitivně vyhnáni a jejich knihy a veškeré spisy zničeny. Klášter byl poté předán latinským benediktinům a pěstovala se zde nadále pouze latinská liturgie.

Do dneška se zachovaly pouze základy, nynější stavba pochází ze 14. století a přestavěny v době baroka.

Husitské války přerušily rozvoj kláštera. Z této doby zůstal dodnes nedokončený chrám svatého Prokopa - v současnosti využíván k bohoslužebným účelům Církví československou husitskou.

Mezi nejvýznamnější prvky uvnitř kláštera patří gotické fresky mariánského cyklu a hlavně unikátní Sázavská madona, která jako patrně jediná na světě trestá malého Ježíše.

Malá zajímavost na konec: Na třech stranách dodnes fungující zvonice je jedna cihla s vytesanou hvězdou.

Kdo najde všechny tři, tomu se prý splní přání.

V 18. století došlo ke zrušení kláštera a přestavbě na zámek. Klášter benediktinů, nyní basiliánů u kostela sv. Prokopa udržoval staroslověnskou liturgii. Basiliáni přišli roku 2000 a již po roce měl konvent jedenáct noviců.

